

БЕЛАРУСКИ

ГАЗЕТА УЗНАГОРОДЖАНА ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ ВЯРХОУНАГА САВЕТА БССР

ЧАЦВЕР

13 мая

1993 года

№ 8 (1695)

ГАЗЕТА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА

ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

УНІВЕРСІТЭТ

СПЕЦЫЯЛЬНЫ ВЫПУСК ДЛЯ АБИТУРЫЕНТАЎ

ПЛАН ПРЫЁМУ СТУДЭНТАЎ НА ПЕРШЫ КУРС У 1993 ГОДЗЕ Ў БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТ

Спецыяльнасць	План прыёму				Усяго
	Шыфр	Дзён.	Вяч.	Завочн.	
МАТЭМАТЫКА	01.01	150	—	25	175
МЕХАНІКА	01.03	25	—	—	25
ПРАГРАМНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ					
ВТ І АС	22.04	50	—	—	50
ПРЫКЛАДНАЯ МАТЭМАТЫКА	01.02	50	—	—	50
ЭКАНАМІЧНАЯ КІБЕРНЕТЫКА	06.09	40	—	—	40
ФІЗІКА	01.04	125	—	—	125
РАДЫЁФІЗІКА І ЭЛЕКТРОНІКА	23.02	100	—	—	100
ХІМІЯ	01.08	100	—	—	100
ГЕАГРАФІЯ	01.18	100	—	50	150
БІЯЛОГІЯ	01.09	125	—	50	175
ГІСТОРЫЯ (рус. адз.)	02.07	25	—	—	25
ГІСТОРЫЯ (бел. адз.)	02.07	50	—	50	100
МУЗЕЙНАЯ СПРАВА І АХОВА ПМНІКАЎ					
ГІСТОРЫІ І КУЛЬТУРЫ	05.27	15	—	15	30
ГІСТОРЫКА-АРХІВАЗНАЎСТВА	02.08	15	—	15	30
МІЖНАРОДНЫЯ АДНОСІНЫ	02.12	25	—	—	25
РУС. МОВА І ЛІТАРАТУРА	02.17	50	—	—	50
БЕЛ. МОВА І ЛІТАРАТУРА	02.19	125	—	50	175
БЕЛ. МОВА І ЛІТАРАТУРА, РУС. МОВА І ЛІТАРАТУРА		75	—	—	75
ФІЛАЛОГІЯ (СЛАВЯНСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА, БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА					
ЖУРНАЛІСТЫКА	02.21	25	—	—	25
ФІЛАСОФІЯ	02.14	50	—	20	70
ПАЛІТЭКАНОМІЯ	02.01	15	—	—	15
САЦЫЯЛОГІЯ	06.01	15	—	20	35
ТЭОРЫЯ САЦЫЯЛЬНА-ПАЛІТЫЧНЫХ АДНОСІН	02.03	20	—	20	40
ПСІХАЛОГІЯ	02.02	15	—	—	15
ПРАВАЗНАЎСТВА	02.04	15	—	—	15
МІЖНАРОДНАЕ ПРАВА	02.11	125	—	100	225
УСЯГО:	02.11.03	25	—	—	25
		1550	415	1965	

КАРОТКІ ДАВЕДНІК АБИТУРЫЕНТА

Абітурыенты здаюць уступныя экзамены па дысцыплінах:

МЕХАНІКА - МАТЭМАТЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ (МАТЭМАТЫКА, МЕХАНІКА). Конкурсныя экзамены: матэматыка (вусна), матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (вусна).

ГІСТАРЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ. ГІСТОРЫЯ (беларускамоўнае аддзяленне) дзённае. Конкурсныя экзамены: гісторыя Беларусі (вусна), беларуская мова і літаратура (сачыненне); пазаконкурсны экзамен: замежная мова (вусна).

МУЗЕЙНАЯ СПРАВА І АХОВА ПМНІКАЎ ГІСТОРЫІ І КУЛЬТУРЫ (дзённае), ГІСТОРЫКА-АРХІВАЗНАЎСТВА (дзённае). Конкурсныя экзамены: гісторыя Беларусі (вусна), беларуская мова і літаратура (вусна); пазаконкурсныя: замежная мова (вусна), руская мова і літаратура (сачыненне).

МУЗЕЙНАЯ СПРАВА І АХОВА ПМНІКАЎ ГІСТОРЫІ І КУЛЬТУРЫ (дзённае), ГІСТОРЫКА-АРХІВАЗНАЎСТВА (дзённае). Конкурсныя экзамены: гісторыя Беларусі (вусна), беларуская мова і літаратура (сачыненне), пазаконкурсны экзамен: замежная мова (вусна).

МІЖНАРОДНЫЯ АДНОСІНЫ (дзённае). Конкурс-

ныя экзамены: гісторыя Беларусі (вусна), замежная мова (вусна), беларуская мова і літаратура (сачыненне), сусветная гісторыя найвышшага часу (вусна).

ГІСТОРЫЯ. МУЗЕЙНАЯ СПРАВА І АХОВА ПМНІКАЎ ГІСТОРЫІ І КУЛЬТУРЫ. ГІСТОРЫКА-АРХІВАЗНАЎСТВА (завочнае). Конкурсныя экзамены: гісторыя Беларусі (вусна), беларуская мова і літаратура (вусна), пазаконкурсны экзамен: замежная мова (вусна).

БІЯЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ. БІЯЛОГІЯ. Конкурсныя экзамены: біялогія (вусна), беларуская мова і літаратура (вусна), хімія (пісьмова).

РАДЫЁФІЗІКА І ЭЛЕКТРОНІКА. Конкурсныя экзамены: фізіка (вусна), матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (вусна).

ФІЗІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ. ФІЗІКА. Конкурсныя экзамены: фізіка (вусна), матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (вусна).

ХІМІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ. ХІМІЯ. Конкурсныя экзамены: хімія (пісьмова), матэматыка (вусна), беларуская мова і літаратура (вусна).

ГЕАГРАФІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ.

ГЕАГРАФІЯ. Конкурсныя экзамены: геаграфія (вусна), матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (вусна).

ФІЛАСОФСКА-ЭКАНАМІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ.

ПАЛІТЭКАНОМІЯ, ФІЛАСОФІЯ, САЦЫЯЛОГІЯ, ТЭОРЫЯ САЦЫЯЛЬНА-ПАЛІТЫЧНЫХ АДНОСІН, ПСІХАЛОГІЯ. Конкурсныя экзамены: матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (сачыненне), замежная мова (вусна).

ЖУРНАЛІСТЫКА ЖУРНАЛІСТЫКА конкурсныя экзамены: сачыненне (творчы конкурс), беларуская літаратура (вусна).

ЮРЫДЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ. ПРАВАЗНАЎСТВА (дзённае). Конкурсныя экзамены: матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (сачыненне), замежная мова (вусна).

МІЖНАРОДНАЕ ПРАВА. Конкурсныя экзамены: матэматыка (пісьмова), беларуская мова і літаратура (сачыненне), замежная мова (вусна).

ПРАВАЗНАЎСТВА (завочнае). Конкурсныя экзамены: матэматыка (пісьмова)

(Заканчэнне на 4-й стар.).

ПРАВИЛЫ ПРЫЁМУ Ў БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

1. У Белдзяржуніверсітэце прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукацыю, пастаянна жывуць у Рэспубліцы Беларусь, а таксама грамадзяне Беларусі і беларусы, якія пражываюць за яе межамі.

2. Залічэнне ва ўніверсітэце праводзіцца па конкурсу ў адпаведнасці з колькасцю балаў, набраных паступаючымі на ўступных конкурсных экзаменах, пры атрыманні станоўчых адзнак на пазаконкурсных экзаменах.

3. Без уступных экзаменаў залічваюцца пераможцы Рэспубліканскіх алімпіяд (I, II, III месца), праведзеных Мін-адукацыі Рэспублікі ў 1992/93 навучальным годзе па агульнаадукацыйных прадметах, пры паступленні абітурыентаў на адпаведны спецыяльнасці. (X)

4. Узнагароджаныя пасля заканчэння школы залатым (сярэбраным) медалём, закончыўшы сярэднюю спецыяльную навучную ўстанову або прафесійна-тэхнічны вучылішчы на базе няпоўнай сярэдняй школы з дыпламам з адзнакай здаюць адзін экзамен, указаны ў пераліку першым (на аддзяленне МІЖНАРОДНЫХ АДНОСІН здаюць два экзамены, ука-

заныя ў пераліку першымі). Пры атрыманні адзнакі «пяць» яны вызваляюцца ад астатніх экзаменаў, пры атрыманні адзнакі «чатыры» або «тры» — здаюць астатнія экзамены. Асобы, якія закончылі з дыпламам з адзнакай ПТВ на базе сярэдняй адукацыі, здаюць адзін экзамен пры паступленні на спецыяльнасці, адпавядаючы атрыманай спецыяльнасці. Пры атрыманні адзнакі «пяць» яны вызваляюцца ад астатніх экзаменаў, а пры атрыманні адзнакі «чатыры» або «тры» — здаюць астатнія экзамены.

5. Паступаючыя на спецыяльнасці ХІМІЯ, МАТЭМАТЫКА, МЕХАНІКА, ФІЗІКА, РАДЫЁФІЗІКА І ЭЛЕКТРОНІКА, узнагароджаныя залатым (сярэбраным) медалём пасля заканчэння сярэдняй школы, або закончыўшы сярэднюю спецыяльную навучную ўстанову ці прафесійна-тэхнічны вучылішчы на базе няпоўнай сярэдняй школы з дыпламам з адзнакай залічваюцца без уступных экзаменаў па выніках суб'ядвання. Дакументы ад іх прымаюцца да 12 ліпеня ўключна, суб'ядванне — 13 ліпеня. Не прайшоўшы суб'

седванне паступаюць па агульных правілах, вызначаных для медалістаў і маючых дыпламы з адзнакай.

6. Пераможцы (I, II, III месца) абласных і Мінскага гарадскога тураў алімпіяд (1992/93 навучальнага года), праводзімых органамі кіравання Мін-адукацыі Рэспублікі Беларусь, альбо алімпіяд, праводзімых БДУ па рашэнню прыёмнай камісіі могуць быць вызвалены ад уступнага экзамена па адпаведнай дысцыпліне з выстаўленнем адзнакі «пяць».

7. Па-за конкурсам пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах залічваюцца ваеннаслужачыя, звольнены ў запас, якія карыстаюцца ўстаноўленымі дзяржавай ільготамі; круглыя сіроты і дзеці, што засталіся без апекі бацькоў; дзеці ваеннаслужачых, загінуўшых пры выкананні інтэрнацыянальнага абавязку; інваліды I і II груп, якім у адпаведнасці з заключэннем урачэбна-працоўных экспертных камісій не супрацьпаказана навучанне ў ВНУ і якія могуць наведваць заняткі; асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сацыяльнай абаро-

не грамадзян, пацярпеўшых ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС».

8. На навучанне без адрыву ад вытворчасці пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах у першую чаргу залічваюцца асобы, якія працуюць па профілю абранай спецыяльнасці (пры роўнасці набраных балаў), а таксама інваліды I і II груп, якім не супрацьпаказана навучанне ў ВНУ і якія могуць наведваць заняткі. Звыш плану могуць прымацца асобы на падставе дагавораў паміж ВНУ і зацікаўленымі прадпрыемствамі, установамі, калгасамі і саўгасамі, фірмамі, кааператывамі, фізічнымі асобамі з аплатай навучання.

9. Пры паступленні на безадрыўныя формы навучання без уступных экзаменаў па выніках суб'ядвання залічваюцца асобы, атрымаўшыя ў 1993 годзе сярэднюю спецыяльную адукацыю з дыпламам з адзнакай, а таксама асобы, скончыўшы сярэднюю школу з медалём, або сярэднюю спецыяльную навучную ўстанову на «добра» і «выдатна», і працуючыя па профілю абранай спецыяльнасці не менш, чым адзін год.

Суб'ядванне праводзіцца 31 мая (хх).

10. Абітурыенты, якія не атэставаны па беларускай мове, у адпаведнасці з артыкулам 26 «Закона аб мовах у Беларускай ССР» здаюць уступны экзамен на выбар — па беларускай мове і літаратуры або па рускай мове і літаратуры. Такія абітурыенты пры паступленні на спецыяльнасці руская мова і літаратура здаюць конкурсны экзамен па замежнай мове і пазаконкурсны — па беларускай літаратуры (вусна).

11. Да заявы аб прыёме ў ВНУ паступаючыя прыкладаюць дакумент аб сярэдняй адукацыі ў арыгінале, 6 фотакартак памерам 3x4, медыцынскую даведку, а на навучанне без адрыву ад вытворчасці — выліку (копію) з працоўнай кніжкі. Пашпарт прадаўляецца асабіста абітурыентам пры атрыманні экзаменацыйнага ліста.

Дакументы прымаюцца: — на завочнае навучанне з 3 мая па 31 мая 1993 года, экзамены з 1 па 20 чэрвеня;

— на дзённае навучанне з 25 чэрвеня па 15 ліпеня, экзамены з 16 ліпеня, залічэнне да 5 жніўня.

12. Абітурыенты, якія не з'явіліся на экзамен без уважлівых прычын або атрымалі незадавальняючы адзнаку, да далейшых экзаменаў не дапускаюцца.

13. Апеляцыя па пытанню экзаменацыйнай адзнакі павінна падавацца абітурыентамі ў прыёмную камісію ў дзень правядзення вуснага экзамена або ў дзень абвешчвання адзнакі па пісьмовайму экзамену. Паўторная здача экзамена не дазваляецца.

14. Усе пытанні, звязаныя з прыёмам у БДУ, якія не адлюстраваны ў правілах прыёму, вырашаюцца прыёмнай камісіяй. Інфармацыя аб умовах прыёму, а таксама па ўсіх рашэннях прыёмнай камісіі своечасова даводзіцца да ведама паступаючых.

* *Гэтае правіла не распаўсюджваецца на спецыяльнасці: правазнаўства, журналістыка, міжнародныя адносіны, міжнароднае права, сацыялогія.*

** *На спецыяльнасці правазнаўства без уступных экзаменаў па выніках суб'ядвання залічваюцца асобы, скончыўшы сярэднюю спецыяльную вучэбную ўстанову з дыпламам з адзнакай і працуючыя па профілю абранай спецыяльнасці не менш чым*

ФІЗІЧНЫ

Рыхтуе высокакваліфікаваных спецыялістаў па важнейшых напрамках сучаснай фізікі для навукова-даследчых устаноў, прамысловых прадпрыемстваў і народнай адукацыі.

НАВУЧАННЕ НА ФАКУЛЬТЭЦЕ ВЯДЗЕЦЦА ПА ДЗЕННАЙ ФОРМЕ!

Пасля заканчэння другога курса студэнты размяркоўваюцца па выбару на педагогічны і навукова-інжынерны напрамкі. Плануецца падрыхтоўка спецыялістаў з кваліфікацыяй фізік-менеджэр. Гэта будучыя арганізатары навукова-вядучых вытворчасцей.

Падрыхтоўка спецыялістаў-фізікаў на факультэце ажыццяўляецца па розных галінах сучаснай фізічнай навукі: па фізіцы паўправаднікоў і паўправадніковых матэрыялаў, мікраэлектроніцы і сучаснай мікраэлектроннай тэхналогіі, квантавай і оптаэлектроніцы, класічнай і нелінейнай аптыцы, лазерных сістэмах і тэхналогіях, фізічнай аптыцы, ахоўных і плазменных пакрыццях і плёнках, фізіцы цвёрдага цела і матэрыялазнаўству, ядзернай фізіцы і фізіцы ядзерных рэактараў, электроннаму прыладабудаванню і схема-тэхніцы, біяфізіцы і біятэхналогіі, цеплафізіцы і нетрадыцыйных крыніцах энергіі і энергазабеспячэнню, атамнай фізіцы і фізічных метадах пераўтварэння інфармацыі, фізіцы плазмы і плазменнай апрацоўкі матэрыялаў, фізічнай метралогіі і метадах дыягностыкі, метады выкладання фізікі, мадэляванні фізічных працэсаў, тэарэтычнай фізіцы і праблемах сучаснай фізікі, праграмавання і інфармацыйнаму забеспячэнню вылічальных сістэм.

Выпускнікі факультэта могуць працаваць у навукова-даследчых інстытутах, канструктарскіх бюро, у ВНУ, тэхнікумах, ПТВ і школах краіны, на заводах, фабрыках і іншых устаноў і прадпрыемствах. Аднак фізікі патрэбны не толькі там. У час навукова-тэхнічнай рэвалюцыі і хуткага збліжэння вытворчасці з навукі і шэрагу галін прамысловасці ўжо нельга правесці выразную мяжу паміж інжынерам і вучоным, паміж канструктарам-распрацоўшчыкам і навуковым першанаходцам. Да такіх галін вытворчасці

належаць прадпрыемствы, якія выпускаюць сучасныя аптовыя прылады, інтэгральныя схемы, электронныя вылічальныя машыны. Тут таксама працуюць выпускнікі фізічнага факультэта.

Акрамя фундаментальнай падрыхтоўкі па фізіцы, студэнты факультэта атрымліваюць неабходныя веды па педагогіцы і псіхалогіі, вывучаюць метады выкладання фізікі і інфарматыкі, эканоміку і асновы арганізацыі вытворчасці.

Шмат увагі на факультэце ўдзяляецца ўсебаковаму развіццю здольнасцей будучых спецыялістаў. Студэнты факультэта актыўна займаюцца навукова-даследчай работай. На факультэце функцыянуе больш дзесяці гурткоў па розных фізічных праблемах, студэнцкія навукова-даследчыя лабараторыі. Штогод праводзіцца студэнцкая навукова-даследчая канферэнцыя.

Лепшыя студэнты факультэта маюць магчымасць працягнуць навучанне ў ВНУ ЗША, ФРГ і іншых заходніх краін. На факультэце ёсць усе ўмовы не толькі для вучобы, але і для адпачынку. Традыцыйнымі сталі «Дні фізікаў». Многія студэнты могуць палепшыць стан свайго здароўя і ў прафілакторыі.

Наш факультэт мае слаўныя традыцыі, ён ганарыцца сваімі выпускнікамі. Такімі, напрыклад, як акадэмік Л. А. Арцымовіч, М. А. Варысевіч, акадэмік АН Беларусі Ф. І. Фёдарэў. Сярод былых студэнтаў факультэта чатыры Героі Сацыялістычнай Працы, больш чым за 30 акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў АН Беларусі, 6 лаўрэатаў Ленінскай прэміі, больш 40 лаўрэатаў Дзяржаўных прэмій СССР, ВССР, Ленінскага камсамола.

Сур'ёзная ўвага звяртаецца на падрыхтоўку студэнтаў па інфарматыцы. Яна вельмі патрэбна спецыялістам усіх галін народнай гаспадаркі. Гэта знайшло свой адбітак у дыплومه фізікаў-педагогаў: з 1991 года там робіцца запіс «Фізік. Выкладчык фізікі і інфарматыкі».

А. КЛІШЧАНКА,
дэкан фізічнага факультэта.

Гістарычны факультэт БДУ з'яўляецца буйнейшым цэнтрам падрыхтоўкі спецыялістаў-гісторыкаў. Год яго афіцыйнага адкрыцця — 1934. За час свайго існавання факультэт падрыхтаваў каля 8 тысяч спецыялістаў. Зараз на дзённай і завочнай формах навучання займаецца звыш тысячы студэнтаў.

З 1990 года адкрыта беларускамоўнае аддзяленне падрыхтоўкі гісторыкаў. Праграма навучання на гэтым аддзяленні адрозніваецца больш глыбокай увагай да гісторыі Беларусі, прадметаў культурна-краязнаўчага цыкла. Выпускнікі аддзялення змогуць забяспечыць навукавы працэс у беларускамоўных школах рэспублікі.

З 1992 года на факультэце пачата падрыхтоўка спецыялістаў па трох новых спецыяльнасцях: міжнародныя адносіны, гісторыка-архівазнаўства, музейная справа і ахова помнікаў гісторыі і культуры. Спецыялісты па гэтых спецыяльнасцях рыхтуюцца на двух новых

ГІСТАРЫЧНЫ

аддзяленнях: міжнародныя адносіны, архівазнаўства і музеязнаўства, якія з'яўляюцца беларускамоўнымі.

Аснову выкладчыцкага калектыву факультэта складаюць высокакваліфікаваныя спецыялісты. У 1934 годзе ў штаце факультэта было толькі 14 супрацоўнікаў. У сучасны момант работу на факультэце вядуць 69 штатных супрацоўнікаў, якія працуюць на 8 кафедрах факультэта.

Факультэт дае фундаментальную гуманітарную адукацыю. Яго выпускнікі — гэта спецыялісты з шырокім кругаглядам, высокім агульнаадукацыйным узроўнем. Студэнты атрымліваюць глыбокія спецыяльныя веды, неабходныя для будучай професіі. У першую чаргу — па гісторыі Беларусі, усеагульнай

гісторыі, археалогіі, этнаграфіі, краязнаўству. Акрамя гэтага, выкладаюцца такія дысцыпліны, як логіка, псіхалогія, педагогіка, інфарматыка, беларуская мова і літаратура, замежная мова.

Сваю вучобу студэнты спалучаюць з навуковай работай: з вялікай цікавасцю маладыя даследчыкі распрацоўваюць праблемы айчынай гісторыі і гісторыі замежных краін, удзельнічаюць у напісанні гістрыі гарадоў, раёнаў, прадпрыемстваў і устаноў. Яны прымаюць удзел у студэнцкай навукова-даследчай рабоце, выступаюць на навуковых канферэнцыях, прадстаўляюць свае працы на ўніверсітэцкія і рэспубліканскія агляды-конкурсы.

Студэнты гістарычнага факультэта маюць магчымасць спецыялізавацца па гісторыі Беларусі, гісторыі славянскіх краін, гісторыі старажытнага свету і сярэднявечча, новай і найноўшай гісторыі краін Заходняй Еўропы, Амерыкі, Азіі і Афрыкі, па археалогіі, этнаграфіі, гісторыі рэлігіі і культуры.

П. ШУПЛЯК,
дэкан гістарычнага факультэта.

МЕХАНІКА-МАТЭМАТЫЧНЫ

МЕХАНІКА-МАТЭМАТЫЧНЫ факультэт вядзе падрыхтоўку спецыялістаў па дзвюх спецыяльнасцях — механіцы і матэматыцы. Механікі ўніверсітэцкага профілю атрымліваюць глыбокую матэматычную падрыхтоўку, фундаментальную адукацыю ў галіне механікі і неабходныя навыкі ў праграмаванні і апрацоўцы ЭВМ. Пасля заканчэння ўніверсітэта ім прысвойваецца кваліфікацыя «Механік, матэматык-прыкладнік». З 1987 года на аддзяленні механікі існауюць спецыялізацыі «САПР механічных сістэм», «Механіка робатаў і маніпулятараў», якія ў сувязі з павелічэннем у рэспубліцы аўтаматызаваных вытворчасцей ўдзяляюцца значнай ўвагай.

Падрыхтоўка спецыялістаў-матэматыкаў на факультэце вядзецца на аддзяленнях: навукова-вытворчым, навукова-педагагічным і аддзяленні матэматычнай электронікі. Аддзяленне матэматычнай электронікі адкрылася на

факультэце ў 1986 годзе для падрыхтоўкі спецыялістаў, якія будуць працаваць на прадпрыемствах электроннай прамысловасці, а таксама ў іншых галінах народнай гаспадаркі. Падрыхтоўка па гэтай спецыялізацыі вядзецца па індывідуальным вучэбным плане, распрацаваным на факультэце з удзелам вядучых спецыялістаў НВА «Інтэграл».

Конкурс паступаючых на кожнае з гэтых аддзяленняў праводзіцца паасобна.

Пасля размеркавання на чацвёртым курсе спецыялізацыя студэнтаў праводзіцца з улікам характару іх будучай работы. На навукова-вытворчым аддзяленні робіцца акцэнт на навучанне паступаючы і рашэнню розных матэматычных задач. Студэнты навукова-педагагічнага аддзялення вывучаюць дысцыпліны псіхалага-педагагічнага характару.

У апошнія гады факультэт заклочыў дагаворы аб супрацоўніцтве з многімі навуковымі і вучэбнымі цэнтрамі ў рэспубліцы і ў СНД, такімі, як АН РБ, з некаторымі аддзеламі Расійскай АН, двума матэматычнымі факультэтамі МДУ і іншымі.

ФІЛАСОФСКА-ЭКАНАМІЧНЫ

Адкрыццё факультэта адбылося ў верасні 1989 года. Першапачаткова ён уключыў у сябе тры аддзяленні — філасофіі, палітэканоміі і сацыялогіі. У апошні час да іх далучыліся яшчэ два — паліталогіі і псіхалогіі. Нягледзячы на свой малады ўзрост, факультэт мае даўнія традыцыі (аддзяленні філасофіі і палітэканоміі доўгі час знаходзіліся ў складзе гістарычнага факультэта) і ганарыцца сваімі выпускнікамі, сярод якіх акадэмікі і члены-карэспандэнты АН Беларусі, кіраўнікі акадэмічных Інстытутаў, работнікі ВНУ рэспублікі.

Спецыяльная падрыхтоўка на факультэце ажыццяўляецца шасцю кафедрамі, да якіх адносяцца: кафедра гісторыі філасофіі і логікі; кафедра этыкі, эстэтыкі і культуралогіі; кафедра сацыялогіі; эканамічных навук; паліталогіі і псіхалогіі.

На працягу пяці гадоў студэнты атрымліваюць вялікі аб'ём ведаў па розных дысцыплінах, наведваючы лекцыі і семінарскія заняткі, працуючы ў лабараторыях і кабінетах. Пачынаючы з трэцяга курса, студэнты праходзяць вучэбную, вытворчую і педагагічную практыку на факультэтах універсітэта, у іншых ВНУ г. Мінска, на прадпрыемствах народнай гаспадаркі, у органах дзяржаўнага кіравання. Вучэбны працэс ажыццяўляецца кваліфікаванымі выкладчыкамі, сярод якіх 20 дактароў і больш за семдзiesiąт кандыдатаў навук, дацэнтаў. Для чытання лекцый запрашаюцца спецыялісты з Інстытутаў Акадэміі навук Беларусі, а таксама з іншых навуковых цэнтраў рэспублікі, блізкага і далёкага замежжа. Пачынаючы з другога курса, студэнты пры-

цягваюцца да актыўнай творчай дзейнасці, спрабуючы свае сілы ў навукова-даследчай рабоце, удзельнічаючы ў навуковых канферэнцыях, якія праводзіцца як ва ўніверсітэце, так і ў іншых ВНУ.

Асноўная ўвага пры падрыхтоўцы філосафаў надаецца глыбокаму вывучэнню асноў сусветнай і айчынай філасофіі. Кожнае новае накаленне філосафаў, спасцігаючы таямніцы быцця, шукае адказ на агульныя пытанні паходжання свету і чалавечага грамадства, авалодвае навыкамі дыялектычнага мыслення. Гэтую садзейнічаюць спецыяльныя дысцыпліны прыродазнаўчага і гуманітарнага цыклаў (асновы вышэйшай матэматыкі, фізікі, біялогіі, сацыялогіі і г.д.).

Вучоба на аддзяленні палітэканоміі ўзбройвае ведамі сутнасці вытворчых адносін, законаў эканамічнага развіцця. Будучыя эканамісты атрымліваюць добрую матэматычную падрыхтоўку, авалодваюць навыкамі канкрэтнага аналізу эканамічных працэсаў, вывучаюць гісторыю народнай гаспадаркі рэспублікі і замежных краін, эканоміку асобных галін народнай гаспадаркі, бухгалтарскі ўлік, фінансава-кредытную сістэму, маркетынг і іншыя спецыяльныя эканамічныя дысцыпліны.

На аддзяленні сацыялогіі студэнты авалодваюць цэлым комплексам сацыялагічных дысцыплін агульнага і спецыяльнага характару, знаёмяцца з тэорыяй і гісторыяй сацыялагічнай спадчыны, асвойваюць навыкі машыннай апрацоўкі зыходных даных. Вялікая ўвага надаецца вывучэнню дысцыплін матэматычнага цыкла, агульнай і сацыяльнай псіхалогіі. Спецкурсы прысвечаны вывучэнню праблем працы, быту, зносінаў, кіравання, выхавання, культуры, адукацыі і г.д.

З 1992 года на факультэце адкрыта аддзяленне паліталогіі. Вучэбная праграма гэтага

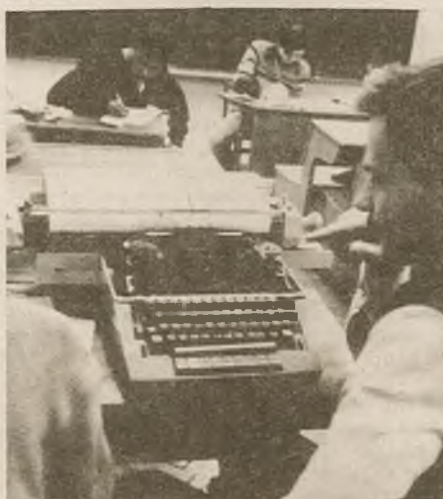
аддзялення прадугледжвае падрыхтоўку спецыялістаў новага на Беларусі профілю. Гэтыя спецыялісты павінны глыбока і грунтоўна разбірацца ў палітычных працэсах, якія адбываюцца ў рэспубліцы і ў свеце, ведаць заканамернасці грамадскага развіцця. Выпускнікі гэтага аддзялення будуць папаўняць войска прафесійных палітыкаў. За час вучобы яго студэнты актыўна ўдзельнічаюць у палітычным жыцці рэспублікі, у правядзенні перадавыбарчых мерапрыемстваў, вывучаюць дзейнасць палітычных партый і органаў дзяржаўнага кіравання.

З 1993 года на факультэце адкрываецца новае аддзяленне псіхалогіі. Вучэбная праграма аддзялення прадугледжвае падрыхтоўку спецыялістаў у галіне практычнай і сацыяльнай псіхалогіі, акрамя цэлага комплексу сацыяльных дысцыплін, студэнты будуць вывучаць шэраг прадметаў агульнакультурнага, матэматычнага і прыродазнаўчага профілю. Для падрыхтоўкі спецыялістаў прадугледжваецца шырокае выкарыстанне лабараторыі, медыцынскай базы шэрагу лячэбных устаноў, кабінетаў псіхалагічнай разгрузкі і г.д.

Выпускнікі факультэта атрымліваюць спецыяльнасць у адпаведнасці з абраным аддзяленнем і кваліфікацыю выкладчыка і практычнага работніка, найбольш здольныя атрымліваюць рэкамендацыю для паступлення ў аспірантуру.

Цікава праходзіць грамадскае жыццё факультэта. Студэнты прымаюць актыўны ўдзел у палітычным жыцці, выконваючы розныя даручэнні фармальных і нефармальных арганізацый, удзельнічаючы ў рабоце саветаў факультэта і ўніверсітэта, прафсаюзных і студэнцкіх арганізацый.

А. ЕЛСУКОЎ,
дэкан філосафска-эканамічнага факультэта.

ЖУРНАЛІСТЫКІ

Пачынаючы з 1944 года, факультэт журналістыкі рыхтуе кадры прафесійных работнікаў для сродкаў масавай інфармацыі. За час існавання факультэта вышэйшую адукацыю на ім атрымалі звыш трох тысяч журналістаў. Выпускнікі журфака — гэта вядучыя работнікі ўсіх рэдакцый газет, радыё, тэлебачання, выдавецтваў, інфармацыйных агенцтваў Беларусі, вядомыя беларускія пісьменнікі, вучоныя.

Сёння факультэт аб'ядноўвае 5 кафедраў: гісторыі журналістыкі і літаратуры, тэорыі і практыкі сучаснай журналістыкі, тэлебачання і радыёвяшчання, стылістыкі і літаратурнага рэдагавання, замежнай журналістыкі і літаратуры. Падрыхтоўка студэнтаў як на дзённай, так і на завочнай формах навучання вядзецца больш чым па 10 спецыялізацыях: журналіст-папітолаг, журналіст-міжнароднік, публіцыст-аналітык, адказны сакратар, фотарэпарцёр, рэдактар рэкламы, рэпарцёр РТ, каментатар і іншыя. Вядомыя вучоныя і журналісты, вопытныя выкладчыкі перадаюць бу-

дучым калегам багаты практычны вопыт, даюць глыбокія веды па грамадскіх і спецыяльных дысцыплінах, вядуць навукова-даследчую работу па гісторыі, тэорыі і практыцы журналістыкі.

Навуковыя даследаванні вядуць і студэнты факультэта, якія актыўна ўдзельнічаюць у рабоце студэнцкага навуковага таварыства, займаюцца ў навуковых гуртках пры кафедрах.

Акрамя агульнаадукацыйных курсаў, вучаюцца і шэраг спецыяльных дысцыплін: тэорыя і практыка сучаснай журналістыкі, журналісцкае майстэрства, тэорыя і практыка тэлебачання і радыёвяшчання, гісторыя беларускай і замежнай журналістыкі, тэхніка сродкаў масавай інфармацыі, асновы фотарэпартажу, камп'ютэрнай тэхнікі, сацыялогія, практычная стылістыка і літаратурнае рэдагаванне.

Журфак — творчы факультэт, вучыцца на ім цікава. Студэнты набываюць веды не толькі на лабараторных і практычных занятках, але і ў час вытворчай практыкі, якую яны праходзяць штогод у рэдакцыях раённых, абласных, рэспубліканскіх газет, на тэле-

бачанні і радыёвяшчання. Тых, хто паспяхова вучыцца, на старэйшых курсах пачынаюць працаваць у гэтых рэдакцыях.

Фундаментальнасць журналісцкай адукацыі, якую дае БДУ, дазволіла адкрыць у 1978 годзе аддзяленне журналістыкі для замежных грамадзян, на якім сёння займаецца каля 100 студэнтаў з 40 краін Еўропы, Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі.

Наладжваюцца сувязі з факультэтамі журналістыкі ўніверсітэтаў замежных краін. Лепшыя студэнты факультэта (з тых, хто добра ведае замежную мову) маюць магчымасць працягваць адукацыю ў краінах Заходняй Еўропы.

Той, хто паступае на факультэт журналістыкі, павінен асэнсаваць, што выбар прафесіі зроблены ім не выпадкова. Гэтаму садзейнічае правядзенне творчага конкурсу. Добрую падрыхтоўку да яго праводзіць спецыяльна створаная пры факультэце «Школа юнкора». Практыка паказала, што творчы конкурс дапамагае значна палепшыць адбор здольнай моладзі, якая мае схільнасці да творчай працы.

Калектыў факультэта журналістыкі рыхтуе прафесіяналаў, якія глыбока ведаюць законы грамадскага развіцця і здольныя аб'ектыўна адлюстроўваць рэчаіснасць у сродках масавай інфармацыі.

А. СЛУКА,
дэкан факультэта журналістыкі.

ФІЛАЛАГІЧНЫ

НАЗВА нашага факультэта-двухкаранёвая, бо два словы грэчаскага паходжання спалучаны ў ёй: «філа» і «логас». І калі «логас», што па-беларуску значыць «слова», ёсць паняцце, братняе логіцы, рацыі, уласна навуцы, абстрактнаму мысленню, то першая палова — аснова эпітэта, што характарызуе наш факультэт, як бы зусім і не навукова, не ўніверсітэцкая. У дакладным перакладзе «філа» значыць «люблю», інакш кажучы, проста называе пачуццё, а нішто іншае. Ды ці ж пачуццё можаць быць стасоўныя, спалучаныя з сапраўднай навукай, з фундаментальнасцю, з логасам? Тых пачуццё, што няўлоўныя, як весні ветрык, трапяткія, як дыханне, вагомыя і знікомыя, як хвалі? Аказваецца, могуць. Аказваецца, любю, яна не за парогам універсітэта. Але ўсё ж такі толькі цераз парог аднаго філалагічнага факультэта любю, пачуццё адкрыта ўступае ва ўніверсітэт, бо гэта толькі ў адзінага нашага факультэта ў назве пачуццё любові аднавана, зацверджана. Вядома ж, любы спецыяліст — ці фізік, ці біёлаг, ці матэматык, ці хімік — як спецыяліст пачынаецца з любові да свайго прадмета, да сваіх дысцыплінаў-абраніцаў. Але фізік ці матэматык любіць ураўненні ці лагарыфмы, як і хімік — табліцу Мендзэлева ці біёлаг — навуку аб раслінным і жывёльным свеце, спецыяльна не вясняючы пра тое. І філолаг тут першым чынам наперадзе, бо ён не можа забыцца, што менавіта з любові і толькі з любові прафесія пачынаецца, што выбару няма без любові, што абавязкова любю павіна кіраваць выбарам.

Філолаг — аматар слова. Філолаг ганарыцца сваёй адкрытай любю да слова. Філолаг ганарыцца і тым, што ён — адзін з першых сярод гуманітарных у ўніверсітэце, сярод гісторыкаў, філосафаў, журналістаў, юрыстаў. І ягонае, філалага, любю да слова ёсць адначасна і неасрэдным мост і прыналежнасць да ўсіх высокіх духоўных каштоўнасцей, якія словам акрэсліваюцца і ўваходзяць у агульначалавечую скарбніцу неперароднага значэння: праўда, справядлівасць, сумленнасць, дабраты, прыгожасць, цяглінасць. Любу філалага менавіта магутная сваёй злітасцю з гуманітарнымі ідэямі і традыцыямі. Іх свярджэнне сёння ў нашым грамадстве — адна з першасных задач. І таму так патрэбны сёння грамадству гуманітары, філалагі, любю да слова. І таму філфак так чакае сёння сапраўды ўлюбёных у слова юнакоў і дзяўчат, падзвіжнікаў любові да слова.

Філфак сёння — на парозе абнаўлення. Філфак чакае студэнта, апантанага любю да мовы і літаратуры. Філфак рыхтуе і лінгвіста, і літаратара; роўна беларускую і рускую філалогію, як і многія славянскія мовы, асноўныя еўрапейскія мовы і літаратуры ўсіх пяці кантынентаў філфак прапануе спазнаць сваім студэнтам.

І яшчэ, філфак кліча вас не толькі імем любові і цікавасці ўвогуле да слова і ўвогуле да літаратуры, — ён кліча вас перад усім з любю да роднай мовы і літаратуры — да беларускай мовы і беларускай літаратуры.

Гэта найвялікшая справа — звязаць сваю маладосць, свае здольнасці і таленты са словам Францішка Скарыны, Янкі Купалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча, Уладзіміра Караткевіча. Толькі філфак узвысіць вас да разумення нацыянальных духоўных вяршынь, толькі філфак і загалубіць вас у бяздонных глыбіні як народнага слова, так і мастацкі-гранёнага слова ў неўміручых струменях фальклора і ў неўтаймоўнай Леце, у якой рукапісы не гараць, у якой тое не кане, што ёсць праўдай і красой.

Філфак кліча тых, хто любіць слова і пазію, філфак і навучыць любіць слова і паэзію. Прагнеце вы гэтага — філфак вас чакае. Але зноў жа і зноў запыніцеся на гэтым пытанні: «Люблю?.. Не люблю?» Не як на рамонавай кветцы галайце, не на выпадковасць зважайце, — зважайце на ўсхваляваныя пульт і сэрцабіццё вашыя.

Любу да слова і літаратуры хай жа выбірае толькі той, хто іх любіць ужо, хто не любіць іх не можа, не палюбіць — не можа!..

А. ЛОЙКА,
дэкан філалагічнага факультэта.

ЮРЫДЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ — асноўны цэнтр Рэспублікі Беларусь па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў па правазнаўству. На яго дзённы і завочны аддзяленнях вучыцца больш за 2,5 тысячы студэнтаў.

З 1992 года факультэт перайшоў на двухузроўневую падрыхтоўку спецыялістаў, прынятую ў сусветнай практыцы. Асобам, якія паспяхова закончылі першы ўзровень (частыры з паловай гады навучання), будзе прысвоена ступень бакалаўра. Яны атрымаюць магчымасць працягваць яшчэ паўтара гады паглыбленае навучанне па абранай спецыяльнасці ў магістратуры з прысвойваннем ступені магістра права.

На завочным аддзяленні тэрмін навучання складае шэсць гадоў. Асобы, якія раней закончылі вышэйшую навучальную ўстанову, могуць атрымаць на факультэце вышэйшую юрыдычную адукацыю за плату (за свой кошт ці за кошт прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў). Тэрмін навучання ў гэтым выпадку — 4 гады.

За час вучобы на факультэце студэнты вучаюць тэорыю дзяржавы і права, дзяржаўнае, адміністрацыйнае, грамадзянскае, крымінальнае, працоўнае, міжнароднае права, крымінальна-прававае спецыялізацыя працэсу, крыміналістыку і іншыя дысцыпліны.

Юрыдычны факультэт рыхтуе спецыялістаў па правазнаўству па шасці спецыяльнасцях: дзяржаўна-прававой, гаспадарча-прававой, судова-пракурорскай, следча-крыміналістычнай і судова-экспертнай, міжнароднаму праву і прававому забеспячэнню знешнеэканамічнай дзейнасці, падаткаваму і банкаўскаму праву.

Дзяржаўна-прававае спецыялізацыя дае студэнтам глыбокую падрыхтоўку для работы ў Саветах народных дэпутатаў, іх выкананых, апаратах міністэрстваў, ведамстваў і ін-

шых органаў дзяржаўнай улады і кіравання. Выпускнікі гаспадарча-прававой спецыяльнасці накіроўваюцца ў міністэрствы, ведамствы, на прадпрыемствы, ва ўстановы і арганізацыі для работы юрысконсультамі.

Па судова-пракурорскай спецыяльнасці вядзецца падрыхтоўка суддзяў, пракурораў, адвакатаў, дзяржаўных натарыусаў і іншых работнікаў юстыцыі.

На следча-крыміналістычнай і судова-экспертнай спецыялізацыі рыхтуюцца следчыя, эксперты-крыміналісты і судовыя эксперты. Спецыялізацыя «Міжнароднае права і прававое забеспячэнне знешнеэканамічнай дзейнасці» дасць магчымасць яе выпускнікам працаваць у апарата Міністэрства замежных спраў, дыпламатычных місіяў рэспублікі за мяжой, сумесных прадпрыемствах, іншых арганізацыях і ўстановах.

Пасля спецыялізацыі па падаткаваму і банкаўскаму праву выпускнікі факультэта могуць выкарыстаць свае веды ў органах падаткавай службы і ўстановах банкаў.

У бягучым 1993 годзе на факультэце адкрываецца самастойнае аддзяленне міжнароднага права. На гэтым аддзяленні прадугледжана вывучэнне асноўных галін права Рэспублікі Беларусь і замежнага права. Яго выпускнікі будуць паглыблена вучаць замежную мову.

Вучэбны працэс забяспечваюць 9 кафедраў: тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, грамадзянскага права, грамадзянскага працэсу і працоўнага права, экалагічнага і аграрнага права, міжнароднага права, крымінальнага

ЮРЫДЫЧНЫ

працэсу і пракурорскага нагляду, крыміналістыкі. На ўсіх кафедрах працуюць высокакваліфікаваныя выкладчыкі, сярод якіх 13 дактароў і 57 кандыдатаў навук.

На факультэце ёсць бібліятэка, лабараторыя заканадаўства, а таксама крыміналістычная лабараторыя.

Студэнты факультэта актыўна ўдзельнічаюць у навукова-даследчай рабоце. Яны пішуць курсавыя работы, займаюцца ў навуковых гуртках, выступаюць з дакладамі на навуковых студэнцкіх канферэнцыях, удзельнічаюць у рэспубліканскіх алімпіядах і аглядах-конкурсах студэнцкіх навуковых работ.

У час вучобы на факультэце студэнты праходзяць вучэбную і вытворчую практыку ў выкананых Саветаў народных дэпутатаў, судах, пракуратурах, следчых органах, юрыдычных аддзелах прадпрыемстваў і ўстаноў. Занчываецца навучанне абаронай дыпломнай работы і задачай дзяржаўных экзаменаў.

Студэнты факультэта, якія добра праявілі сябе ў навукова-даследчай рабоце, рэкамендуецца для паступлення ў аспірантуру. Прафесарска-выкладчыцкі састаў юрыдычнага факультэта камплектуецца ў асноўным выпускнікамі факультэта, якія абаранілі кандыдацкія і доктарскія дысертацыі.

Юрыдычны факультэт мае добрую ўмовы для раскрыцця здольнасці і талентаў студэнтаў. На базе музея гісторыі факультэта працуе гісторыка-культурны цэнтр.

В. ГАДУНОУ,
дэкан юрыдычнага факультэта.

РАДЫЁФІЗІКІ І ЭЛЕКТРОНІКІ

ДАРАГІ ВЫПУСКНІК!

Калі ў школе тваімі любімымі прадметамі былі фізіка, інфарматыка і матэматыка, калі нават на забаўляльнай дыскацеці і пасля яе табе не давала спакою складаная задача, калі табе па душы сур'езная работа ў адной з самых сучасных галін ведаў, — не сумнявайся: АДРАС ТВАЁЙ МАРЫ — ФАКУЛЬТЭТ РАДЫЁФІЗІКІ І ЭЛЕКТРОНІКІ.

Сёння факультэт радыёфізікі і электронікі — гэта сучасны навуковы і вучэбны цэнтр, у якім на дзённы і ввечэрні аддзяленнях па спецыяльнасці «Радыёфізіка і электроніка» навучаецца каля тысячы студэнтаў. Сярод выкладчыкаў факультэта — 15 дактароў навук і 2 члены-карэспандэнты Акадэміі Навук Беларусі. Падрыхтоўка студэнтаў вядзецца на базе сучасных навуковых і вучэбных лабараторый, класаў персанальных камп'ютараў. Пачынаючы з трэцяга курса, студэнты працуюць у лабараторыях буйных навукова-даследчых інстытутаў навукова-вытворчых аб'яднанняў рэспублікі.

Вынікам ІНТЭНСІўНАГА ўКЛЮЧЭННЯ ў НАВУКОВУЮ РАБОТУ СА СТУДЭНЦКАЙ ПАРТЫ СТАЛІ АДНА ДОКТАРСКАЯ І ДВАНАЦАЦЬ КАНДЫДАЦКІХ ДЫСЕРТАЦЫЙ, ЯКІЯ БЫЛІ АБОРОНЕНА ЗА АПОШНІЯ ПЯЦЬ ГАДОЎ ВЫПУСКНІКАМІ ФАКУЛЬТЭТА ВА ўЗРОСЦЕ да 28 ГАДОЎ.

Разам з тым, факультэт дапамагае кожнаму выпускніку знайсці ў цяперашніх умовах працу па спецыяльнасці. УПЕРШЫНЮ ў РЭСПУБЛІЦЫ на факультэце ў рамках спецыяльнасці «Радыёфізіка і электроніка» пачалася падрыхтоўка спецыялістаў у галі-

не ЭЛЕКТРОНІКІ І ІНФАРМАТЫКІ СУЧАСНАГА БІЗНЕСУ. Неабходнай для Беларусі з'яўляецца спецыялізацыя студэнтаў ПІА МЕДЫЦЫНСКАЙ ЭЛЕКТРОНІКІ.

У аснове КАНЦЭПЦЫІ НАВУЧАННЯ на факультэце пакладзены наступныя ПРЫНЦЫПЫ:

1. ФУНДАМЕНТАЛЬНАСЦЬ АДУКАЦЫІ
У адрозненне ад тэхнічных ВНУ, у аснове навукальнага працэсу на факультэце ляжыць глыбокая падрыхтоўка ў галіне радыёфізікі і электронікі на базе фундаментальных курсаў агульнай і тэарэтычнай фізікі, вышэйшай матэматыкі, інфарматыкі. Гэта значыць, што нашы студэнты вучаюцца не канструкцыю канкрэтных прылад, а фізічныя з'явы, якія ляжаць у аснове іх работы, не тыповыя прыёмы рашэння інжынерных задач, а вучацца знаходзіць новыя рашэнні. У выніку, выпускнікі факультэта вылучаюцца шырокім навуковым кругаглядам і здольнасцю хутка адапціравацца да рашэння новых праблем.

2. СПЕЦЫЯЛІЗАЦЫЯ ў СУЧАСНЫХ ГАЛІНАХ РАДЫЁФІЗІКІ І ЭЛЕКТРОНІКІ
Фундаментальная адукацыя спалучаецца на факультэце з глыбокай падрыхтоўкай у сучасных галінах ведаў. Спецыялізацыя студэнтаў ажыццяўляецца на пяці кафедрах па наступных напрамках: перадача, прыём і апрацоўка інфармацыі; радыёоптыка; квантавая радыёфізіка і лазерныя сістэмы; мікра- і нанаэлектроніка; фізіка матэрыялаў і тэхналогія электроннай тэхнікі; плазменная электроніка; інфарматыка; кібернетыка; мадэліраванне працэсаў і сістэм; сістэмны аналіз і надзейнасць; камп'ютэрныя тэхналогіі; лазерныя інфармацыйныя тэхналогіі; мікрапрацэсары і мікрапрацэсарныя сістэмы; навуковае прыладабудаванне; біяінжынерія і меды-

цынская электроніка; электроніка і інфарматыка бізнесу; радыёфізіка навакольнага асяроддзя.

3. КУЛЬТУРА І АГУЛЬНАЧАЛАВЕЧЫЯ КАШТОВНАСЦІ

Разам з прыродазнаўчанавуковымі дысцыплінамі, на факультэце чытаецца шэраг курсаў, якія складаюць гуманітарную адукацыю выпускнікоў. У лік гэтых курсаў уваходзяць: духоўная культура і рэлігія, філосафія, логіка і метадалогія навукі, псіхалогія, асновы эканамічнай тэорыі, эканоміка малага бізнесу, асновы менеджменту і маркетингу, навуковая лексіка і стылістыка роднай мовы.

4. УЛІК СУСВЕТНАГА ВОПЫТУ
Навучальны план факультэта складзены ў выніку дасканалы аналіз планаў вядучых еўрапейскіх універсітэтаў. Шырока практыкуецца прадастаўленне студэнтам магчымасці выбару лекцыйных курсаў з ліку тых, якія чытаюць на факультэце.

Улік сусветнага вопыту магчымы толькі на аснове прамых сувязей факультэта, стажыровак і паездак вучоных факультэта і студэнтаў за мяжу. Факультэт падтрымлівае навуковыя сувязі з навучальнымі ўстановамі і навуковымі цэнтрамі большасці краін СНД, Германіі — Рурскім універсітэтам і універсітэтам г. Карлсруэ; Кітая — Пекінскім тэхнічным універсітэтам, Балгарыі — Сафііскім універсітэтам, Польшчы — Люблінскім універсітэтам.

УСІХ, ХТО ЛЮБІЦЬ РАДЫЁФІЗІКУ І ВЫРАШАЎ ПРЫСВЯЦІЦЬ ЕЙ ЖЫЦЦЕ, ЗАПРАШАЕМ НА НАШ ФАКУЛЬТЭТ.

С. МУЛЯРЧЫК,
дэкан факультэта радыёфізікі і электронікі.

КАРОТКІ ДАВЕДНІК АБІТУРЫЕНТА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

ва), беларуская мова і літаратура (вусна), замежная мова (вусна).

ФІЛАЛАГІЧНЫ факультэт.

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА. Конкурсныя экзамены: беларуская мова і літаратура (вусна), беларуская мова і літаратура (сачыненне), руская мова і літаратура (вусна). Пазаконкурсны экзамен: замежная мова (вусна).

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА. РУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА. Конкурсныя экзамены: беларуская мова і літаратура

(вусна), руская мова і літаратура (вусна), беларуская мова і літаратура, альбо руская мова і літаратура (сачыненне). Пазаконкурсны экзамен: гісторыя Беларусі (вусна).

ФІЛАЛОГІЯ (СЛАВЯНСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА, БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА). Конкурсныя экзамены: беларуская мова і літаратура (вусна), руская мова і літаратура (вусна), беларуская мова і літаратура, альбо руская мова і літаратура (сачыненне). Пазаконкурсны экзамен: гісторыя Беларусі (вусна).

РУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА. Конкурсныя эк-

замены: руская мова і літаратура (вусна), беларуская мова і літаратура (вусна), руская мова і літаратура (сачыненне). Пазаконкурсны экзамен: замежная мова (вусна).

ПРЫКЛАДНОЙ МАТЭМАТЫКІ І ІНФАРМАТЫКІ. ПРЫКЛАДНАЯ МАТЭМАТЫКА, ЭКАНАМІЧНАЯ КІБЕРНЕТЫКА, ПРАГРАМНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ ВТ І АС. Конкурсныя экзамены: матэматыка (пісьмова), матэматыка (вусна), беларуская мова і літаратура (вусна). Пазаконкурсны экзамен: асновы інфарматыкі і ВТ.

ЗАУВАГА:
1. Узнагароджаныя пасля заканчэння сярэдняй школы залатым (сярэбраным) медалём, закончыўшы сярэдня спецыяльную навучальную ўстаноў або прафесійна-тэхнічныя вучылішчы на базе няпоўнай сярэдняй школы з дыпломам з адзнакаю здаюць адзін экзамен, указаны ў пераліку першым. На аддзяленне **МІЖНАРОДНЫХ АДНОСІН** медальсты здаюць два экзамены, указаны ў пераліку першымі.

Паступаючы на спецыяльнасць **ХІМІЯ, МАТЭМАТЫКА, МЕХАНІКА, ФІЗІКА, РАДЫЁФІЗІКА І ЭЛЕКТРОНІКА**, узнагароджаныя залатым (сярэбраным) медалём пасля заканчэння сярэдняй школы залічваюцца без уступ-

ных экзаменаў на выніках суб'яседавання. **Дакументы ад іх прымаюцца да 12 ліпеня ўключна, суб'яседаванне — 13 ліпеня. Не прайшоўшыя суб'яседаванне паступаюць на агульных правілах, вызначаных для медальстаў і маючых дыпламы з адзнакай.**

2. **Абітурыенты, якія не атэставаны па беларускай мове, у адпаведнасці з артыкулам 26 «Закона аб мовах у Беларускай ССР» здаюць уступны экзамен на выбар — па беларускай мове і літаратуры або па рускай мове і літаратуры. Такія абітурыенты пры паступленні на спецыяльнасць рускай мовы і літаратуры здаюць конкурсны экзамен па замежнай мове і пазаконкурсны экзамен — па беларускай мове і літаратуры (вусна).**

ПРЫКЛАДНОЙ МАТЭМАТЫКІ І ІНФАРМАТЫКІ

ФАКУЛЬТЭТ ПРЫКЛАДНОЙ МАТЭМАТЫКІ быў створаны ў 1970 годзе з мэтай прафесійнай падрыхтоўкі на Беларусі матэматыкаў-прыкладнікоў, спецыялістаў у галіне выкарыстання матэматычных метадаў вырашэння і даследавання самых розных задач; якія ўзнікаюць у навуцы, тэхніцы і іншых галінах народнай гаспадаркі, іх шырокім выкарыстаннем сучасных хуткадзейючых электронных вылічальных машын. Гэта спецыялісты, якія валодаюць глыбокімі ведамі па агульнатэарэтычных і спецыяльных матэматычных дысцыплінах, знаёмыя з магчымасцямі ЭВМ і здольныя разам з прадстаўнікамі іншых спецыяльнасцей весці навукова-даследчую работу па складанню матэматычных мадэляў розных працэсаў, распрацоўцы алгарытмаў, іх лічбавы рашэння на ЭВМ, а таксама па стварэнню матэматычнага забеспячэння аўтаматызаваных сістэм кіравання і праектавання саміх АСК і іх комплексаў.

На працягу першых двух гадоў студэнты факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі атрымліваюць глыбокую агульнанавуковую падрыхтоўку, якая ўключае асноўныя матэматычныя дысцыпліны, а таксама асновы эксплуатацыі ЭВМ.

Спецыяльнасць прыкладная матэматыка ўключае наступныя спецыялізацыі: матэматычная фізіка, матэматычнае мадэліраванне, вылічальнае дыягнастыка, лічбавыя метады даследавання апераций і сістэмны аналіз, аптымізацыя і аптымальнае кіраванне, тэорыя імавернасцей і матэматычная статыстыка, матэматычная кібернетыка, матэматычнае праграмнае забеспячэнне праблема-арыентаваных сістэм, архітэктура вылічальных сістэм і сетак, матэматычнае забеспячэнне аўтаматызаваных сістэм праектавання і кіравання, матэматычнае і праграмнае забеспячэнне вылічальных машын і сістэм.

З 1989 года факультэт пачаў таксама падрыхтоўку па спецыяльнасці «Праграмнае забеспячэнне вылічальнай тэхнікі і аўтаматызаваных сістэм». Гэтая спецыяльнасць уключае наступныя спецыялізацыі: праграмнае забеспячэнне вылічальных сістэм, праграмнае забеспячэнне аўтаматызаваных вытворчасцей, праграмнае забеспячэнне сістэм аўтаматызацыі праектавання, сістэмы штучнага інтэлекту. Новая спецыяльнасць прадугледжвае большую накіраванасць на навуковыя і тэхнічныя праблемы, звязаныя са стварэннем і

выкарыстаннем аўтаматызаваных і вылічальных сістэм.

З 1991 года на факультэце пачалася падрыхтоўка па новай спецыяльнасці «Эканамічная кібернетыка» з кваліфікацыяй матэматык-эканаміст. Гэта спецыяльнасць уключае наступныя спецыялізацыі: «Матэматычнае і праграмнае забеспячэнне камп'ютэрага аналізу, мадэліравання і прагназавання ў эканоміцы», «Матэматычнае і праграмнае забеспячэнне аптымальных сістэм планавання і кіравання ў эканоміцы», «Матэматычнае і праграмнае забеспячэнне сістэм апрацоўкі эканамічнай інфармацыі». Новая спецыяльнасць прадугледжвае падрыхтоўку прафесіяналаў, якія будуць валодаць фундаментальнай падрыхтоўкай у галіне матэматыкі, праграмавання і эканомікі. Патрэба ў гэтых спецыялістах дыктуюцца неабходнасцю шырокага выкарыстання імітацыйнага мадэліравання, матэматычных метадаў, прагназавання і прыняцця рашэнняў, інтэнсіўнага выкарыстання тэхнікі і АРМ для забеспячэння эфектыўных эканамічных працэсаў. Выпускнікам факультэта прысвойваецца кваліфікацыя матэматыка. Яны накіроўваюцца на работу ў навукова-даследчыя інстытуты, КБ прадпрыемстваў, вылічальныя цэнтры, а таксама ў іншыя арганізацыі, якія выкарыстоўваюць ЭВМ.

Уся вучэбная і навукова-даследчая работа са студэнтамі вядзецца выкладчыкамі дзесяці кафедраў, супрацоўнікамі галіновых лабараторый і вылічальнага цэнтра, а таксама вядомымі спецыялістамі з прадпрыемстваў і ўстаноў, з якімі факультэт падтрымлівае навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва.

Вялікая ўвага надаецца самастойнай навукова-даследчай рабоце студэнтаў. На факультэце працуюць студэнцкія навукова-даследчыя лабараторыі, у якіх студэнты, выкарыстоўваючы тэарэтычныя веда, распрацоўваюць пакеты прыкладных праграм для вырашэння розных задач народнай гаспадаркі і ўкараняюць перспектыўнае матэматычнае забеспячэнне АСК і ЭВМ.

Да паслуг студэнтаў — класы дыялогавых вылічальных комплексаў, дысплейныя класы, клас на базе міні-ЭВМ СМ-1700 і іншыя.

В. КАРЗЮК,
дэкан факультэта прыкладной матэматыкі.

ХІМІЧНЫ

ХІМІЧНЫ факультэт заснаваны ў 1931 годзе і сёння з'яўляецца адзіным цэнтрам у рэспубліцы па падрыхтоўцы хімікаў з вышэйшай універсітэцкай адукацыяй. За гэтыя гады падрыхтавана каля 5 тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў-хімікаў, якія ўнеслі і ўносяць значны ўклад у развіццё хімічных навук і хімічнай прамысловасці ў рэспубліцы, паспяхова працуюць у агульнаадукацыйных школах, тэхнікумах, вышэйшых навучальных установах.

На хімічным факультэце будзе ажыццяўляцца прыём на два аддзяленні: вытворчае і педагагічнае, на якія ў гэтым годзе прымаецца 100 студэнтаў, падрыхтоўка якіх будзе весціся разам да заканчэння другога курса. Па гэтай прычыне конкурс будзе адзіным — па выніках здачы конкурсных іспытаў. Пасля другога курса будзе праведзена размеркаванне студэнтаў на вытворчае і педагагічнае аддзяленні.

На факультэце дзейнічаюць 8 кафедраў, 7 з якіх з'яўляюцца спецыялізуючымі: неарганічнай, аналітычнай, арганічнай, фізічнай хіміі, хіміі высокамолекулярных злучэнняў, радыяцыйнай хіміі і хімічнай тэхналогіі, агульнай хіміі і метадыкі выкладання хіміі. На факультэце працуюць 12 дактароў і каля 100 кандыдатаў навук. Пры кафедрах факультэта дзейнічае шэраг навукова-даследчых лабараторый, супрацоўнікі якіх (таксама як і супрацоўнікі навукова-даследчага інстытута фізіка-хімічных праблем, што працуе ў цесным кантакце з хімічным факультэтам) прыцягваюцца да вядзення вучэбнага працэсу.

За пяцігадовы перыяд навучання на дзённым аддзяленні студэнты атрымліваюць шырокую агульна-прафесійную падрыхтоўку.

ГЕАГРАФІЧНЫ

ГЕАГРАФІЧНЫ факультэт — вядучы цэнтр падрыхтоўкі студэнтаў па фізічнай, эканамічнай геаграфіі, геамарфалогіі, краязнаўству і метадыцы арганізацыі экскурсійнай справы, рацыянальнаму прыродакарыстанню і ахове прыроды. У складзе факультэта сем кафедраў і шэсць навукова-даследчых лабараторый: праблемная лабараторыя экалогіі ландшафтаў, палеагеаграфічных метадаў пошуку карысных выкапняў, лабараторыя геофізічных праблем рацыянальнага выкарыстання мінеральных рэсурсаў, эканаміка-геаграфічных праблем рацыянальнага прыродакарыстання і навукова-даследчай лабараторыя комплекснага картаграфіравання і геаэкалагічнага прагназавання, а таксама музей агульнага землярэства, вучэбна-геаграфічная станцыя «Заходняя Бярэзіна», Браслаўская лімналагічная станцыя.

Студэнты факультэта атрымліваюць вялікую і разнастайную прыродазнаўчана-навуковую і спецыяльную падрыхтоўку.

Значнае месца ў падрыхтоўцы спецыялістаў-геаграфіў належыць вучэбна-вытворчай практыцы. Студэнты 1 і 2 курсаў на геаграфічнай станцыі «Заходняя Бярэзіна» праходзяць вучэбную практыку па тапаграфіі, геалогіі, гідралогіі, геамарфалогіі, глябзнаўству, метэаралогіі, біягеаграфіі, ландшафтазнаўству і эканамічнай геаграфіі. Комплексная геаграфічная практыка студэнтаў другога курса праводзіцца за межамі рэспублікі (у Карпатах, на Каўказе і Урале, у Карэліі і Сярэд-

няякая забяспечваецца вывучэннем у вялікім аб'ёме такіх дысцыплін хімічнага цыкла, як аналітычная, арганічная, неарганічная, калаідная, квантавая, фізічная хімія, хімія высокамолекулярных злучэнняў, крышталіхімія, будова рэчыва, хімічная тэхналогія і мадэліраванне тэхналагічных працэсаў і іншыя. Універсітэцкая адукацыя забяспечвае і дастаткова глыбокую агульнагуманітарную падрыхтоўку спецыялістаў-хімікаў, якая ажыццяўляецца дзякуючы вывучэнню дысцыплін сацыяльна-гуманітарнага цыкла.

Падрыхтоўка на спецыялізацыі пачынаецца з чацвёртага курса. У гэты перыяд навучання ўсе студэнты выконваюць навуковыя даследаванні, якія перарастаюць у дыпломныя работы. Значная частка дыпломных работ выконваецца ў навукова-даследчым інстытуце фізіка-хімічных праблем Беларускага ўніверсітэта, у Інстытутах АН РБ.

Студэнты, якія рыхтуюцца да педагагічнай дзейнасці, вывучаюць шэраг дысцыплін псіхалага-педагагічнага цыкла і праходзяць педагагічную практыку. Студэнты вытворчага аддзялення праходзяць паглыбленую спецыяльную падрыхтоўку на кафедрах, вывучаюць цыкл спецыяльных дысцыплін, які забяспечвае атрыманне сучасных тэарэтычных ведаў у пэўнай галіне хіміі. Студэнты вытворчага аддзялення праходзяць экскурсійную вытворчую практыку на базе прадпрыемстваў і НДІ рэспублікі. Лепшыя студэнты атрымліваюць рэкамендацыі для паступлення ў аспірантуру. Выпускнікі вытворчага аддзялення накіроўваюцца на працу ў навукова-даследчыя ўстановы, або на прадпрыемствы электроннай, радыётэхнічнай і хімічнай прамысловасці.

Факультэт падтрымлівае цесныя сувязі з многімі навукова-даследчымі ўстановамі, як у Рэспубліцы Беларусь, так і за яе межамі. Факультэт ажыццяўляе мэтавую падрыхтоўку спецыялістаў для ВА «Інтэграл», АН РБ, Міністэрства народнай адукацыі.

В. ЦІКАВЫ,
дэкан хімічнага факультэта.

най Азіі). Для больш глыбокага вывучэння прыроды, насельніцтва і гаспадаркі замежных краін студэнты накіроўваюцца ў Балгарыю, Польшчу і іншыя краіны. Старшакурснікі праходзяць вытворчую практыку ў навукова-даследчых інстытутах Акадэміі навук Беларусі, навукова-даследчых лабараторыях геаграфічнага факультэта, праектных, планавых і гаспадарчых арганізацыях, уключаюцца ў склад экспедыцый, якія праводзяць работу ў Беларусі і за яе межамі (Забайкалле, Далёкі Усход, Сярэдняя Азія, Каўказ і іншыя). Студэнты факультэта прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце. Пры ўсіх кафедрах працуюць навукова-даследчыя гурткі.

Факультэт рыхтуе кадры географіў на спецыялізацыі: геамарфалогія, рацыянальнае прыродакарыстанне і ахова прыроды, метады арганізацыі турысцка-экскурсійнай справы, фізічная геаграфія, сацыяльна-эканамічная геаграфія. Выпускнікі факультэта працуюць у агульнаадукацыйных школах, сярэдніх і вышэйшых навучальных установах, інстытутах Акадэміі навук Беларусі, праектных і планавых арганізацыях, на картаграфічных прадпрыемствах, у гідраметаслужбе, бюро падарожжаў і экскурсій і на турбазах.

Р. ЖМОЙДЗЯК,
дэкан геаграфічнага факультэта.

БІЯЛАГІЧНЫ

ФАКУЛЬТЭТ рыхтуе біёлагаў па спецыяльнасці «Біялогія». Падрыхтоўка вядзецца на дзённым і завочнай формах навучання. **Выпускнікам прысвойваецца кваліфікацыя «Біёлаг. Выкладчык біялогіі і хіміі».** На дзённым аддзяленні ў 1988 годзе адкрыты вытворчы патак.

Агульнаадукацыйная падрыхтоўка на факультэце ажыццяўляецца шляхам вывучэння цыкла гармадэкаў і агульнаадукацыйных дысцыплін і дысцыплін псіхалага-педагагічнага цыкла: (псіхалогія, педагагіка, метадыка выкладання біялогіі, хіміі і інш.)

Агульнапрафесійная падрыхтоўка пачынаецца з першага курса і забяспечваецца вывучэннем батанікі, заалогіі, анатоміі чалавека, цыталогіі і гісталогіі, фізіялогіі раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл, мікрабіялогіі і вірусалогіі, біяхіміі, біяфізікі, генетыкі з асновамі селекцыі, асноў імуналогіі, тэорыі эвалюцыі, экалогіі і рацыянальнага прыродакарыстання, біятэхналогіі і г. д.

Спецыялізацыя ажыццяўляецца па батаніцы, заалогіі, фізіялогіі раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл, біяхіміі, генетыцы, мікрабіялогіі і экалогіі, пачынаючы з 3 курса на станцыянары і з 4 — на завочным аддзяленні. У рамках спецыялізацыі студэнты вывучаюць 10 спецыялізацый, а таксама вялікі спецпрактыкум. На ўсіх курсах прадугледжаны практыкі: на I і II па батаніцы і заалогіі ў натуральных біяэназах Беларусі, на 3 — вучэбная практыка па спецыялізацыі

на кафедрах, у біяэназах, НДІ, па 4 і 5 курсах — вытворчая і педагагічная практыка.

Вучэбны працэс і навуковую работу факультэта забяспечваюць восем кафедраў, праблемная навукова-даследчая лабараторыя, навуковыя лабараторыі кафедраў, заамазей, батанічны сад, вучэбна-даследчая гаспадарка «Шчамысліца».

Вучэбную і навуковую работу вядуць на факультэце не толькі супрацоўнікі ўніверсітэта, але і работнікі АН РБ біялагічнага профілю.

Пасля заканчэння факультэта выпускнікі накіроўваюцца на работу настаўнікамі сярэдніх школ і вучэбных устаноў, выкладчыкамі вышэйшых навучальных устаноў, супрацоўнікамі Дзяржкамітэта па ахове прыроды, запаведнікаў, а таксама на прадпрыемствы і ва ўстановы сельскай і лясной гаспадаркі.

Выпускнікі, якія накіраваны на навукова-даследчай работы, высокую эрудыцыю па біялогіі атрымліваюць рэкамендацыю савета факультэта для паступлення ў аспірантуру, а таксама размяркоўваюцца ў інстытуты біялагічнага профілю АН РБ, прыкладныя інстытуты медыцынскага, сельскагаспадарчага — агульнабіялагічнага профілю на навуковую работу.

А. ШУКАНАУ,
дэкан біялагічнага факультэта.

БЕЛАРУСКИ УНИВЕРСИТЕТ

220079, 1-й Загарадны зав., 3.
Мінская паліграфічная фабрыка «Чырвоная зорка» АН РБ
імя Я. Коласа.

13 мая

Зак. 1703.

Т. 4000 экз.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСИТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБРУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4, ПАКОІ 74-75.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
М. Г. ЗАГОРСКАЯ.